



## A1.17 Gotowanie i pieczenie

- Basis ingrediënten om te koken
- Verplichtingen uitdrukken

<b>Mąka</b>	<i>(Meel)</i>	<b>Olej</b>	<i>(Olie)</i>
<b>Jajko</b>	<i>(Ei)</i>	<b>Litr</b>	<i>(Liter)</i>
<b>Mięso</b>	<i>(Vlees)</i>	<b>Gram</b>	<i>(Gram)</i>
<b>Ziemniaki</b>	<i>(Aardappelen)</i>	<b>Kilogram</b>	<i>(Kilogram)</i>
<b>Czosnek</b>	<i>(Knoflook)</i>	<b>Przepis</b>	<i>(Recept)</i>
<b>Cebula</b>	<i>(Ui)</i>	<b>Domowy</b>	<i>(Huisgemaakt)</i>
<b>Sól</b>	<i>(Zout)</i>	<b>Gotowy</b>	<i>(Klaar)</i>
<b>Pieprz</b>	<i>(Peper)</i>	<b>Kroić</b>	<i>(Snijden)</i>
<b>Cukier</b>	<i>(Suiker)</i>	<b>Gotować</b>	<i>(Koken)</i>

### 1. Dialoog: „Kocham gotować” – jeden z najpopularniejszych kanałów kulinarnych na polskim YouTube (QR: Audio)



- Czesław:** Wczoraj zrobiłem pierogi. *(Gisteren heb ik pierogi gemaakt.)*
- Celina:** Ooo, serio? Sam je robiłeś? *(Ooo, echt? Heb jij ze zelf gemaakt?)*
- Czesław:** No jasne. *(Ja, natuurlijk.)*
- Celina:** Z czym były? *(Waar waren ze mee gevuld?)*
- Czesław:** Z ziemniakami i białym serem. Trochę cebuli, trochę czosnku — klasyka. *(Met aardappelen en witte kaas. Een beetje ui, een beetje knoflook — klassiek.)*
- Celina:** Haha, brzmi dobrze. A ciasto? *(Haha, dat klinkt goed. En het deeg?)*
- Czesław:** Normalne: mąka, jajko, sól i odrobina oleju. *(Gewoon: bloem, ei, zout en een beetje olie.)*
- Celina:** Dużo roboty? *(Veel werk?)*
- Czesław:** No, trochę. W sumie pięć godzin. *(Nou, een beetje. In totaal vijf uur.)*
- Celina:** O! To bardzo długo. *(O! Dat is erg lang.)*
- Czesław:** Trochę się nie wyspałem, ale było warto. *(Ik heb iets te weinig geslapen, maar het was het waard.)*

1. Z czym były pierogi Czesława? *(Waarmee waren de pierogi van Czesław gevuld?)*
  - a. Z cukrem i mąką.
  - b. Z ziemniakami i białym serem.
  - c. Z mięsem i pieprzem.
  - d. Z cebulą i solą.
2. Ile czasu zajęło Czesławowi robienie pierogów? *(Hoeveel tijd kostte het Czesław om de pierogi te maken?)*
  - a. Dwie godziny.
  - b. Jedna godzina.
  - c. Pięć godzin.
  - d. Pięć minut.

1-b 2-c



## 2. Grammatica: Het uitdrukken van noodzaak met "trzeba"

„Trzeba” is een onpersoonlijke vorm die noodzaak, verplichting of behoren uitdrukt om een handeling uit te voeren.

Forma (Vorm)	Przykład (Voorbeeld)
trzeba + bezokolicznik (moeten + infinitief)	<b>Trzeba</b> iść do biura. (Je moet naar kantoor gaan.)
nie trzeba + bezokolicznik (niet hoeven + infinitief)	<b>Nie trzeba</b> płacić. (Je hoeft niet te betalen.)

- Do zupy \_\_\_\_\_ dodać sól i pieprz. (Bij de soep moet zout en peper toegevoegd worden.)  
 a. trzebaś      b. trzeba      c. trzeba      d. trzebaś
  - Na sałatkę \_\_\_\_\_ kupować mięsa. (Voor de salade hoeft er geen vlees gekocht te worden.)  
 a. nie potrzebuje      b. nie trzeba      c. nie trzemba      d. nie trzeba kupuje
  - Przed gotowaniem \_\_\_\_\_ umyć ziemniaki. (Voor het koken moeten de aardappelen gewassen worden.)  
 a. trzeba      b. trzeba      c. trzebać      d. muszę
  - Do ciasta trzeba \_\_\_\_\_ kilogram mąki i trzy jajka. (Voor het deeg moet een kilo bloem en drie eieren worden genomen.)  
 a. weź      b. wziąć      c. wziąłem      d. wziąć
- 1. trzeba 2. nie trzeba 3. trzeba 4. wziąć**

### 3. Oefeningen

#### 1. Koppel elk begin aan het juiste einde.

- |                               |                                   |
|-------------------------------|-----------------------------------|
| 1. Dziś wieczorem gotuję zupę | a. dodawać cukru ani pieprzu.     |
| 2. Do naleśników trzeba dodać | b. mąkę, jajko i mleko.           |
| 3. Na obiad gotuję mięso      | c. i kroję cebulę oraz czosnek.   |
| 4. W tym przepisie nie trzeba | d. i ziemniaki w osolonej wodzie. |

**1-c:** Vanavond kook ik soep en snijd ik ui en knoflook. **2-b:** Voor pannenkoeken moet je bloem, ei en melk toevoegen. **3-d:** Voor het avondeten kook ik vlees en kook ik aardappelen in gezouten water. **4-a:** In dit recept hoeft je geen suiker of peper toe te voegen.



#### 2. Recept voor een bedrijfsmaaltijd (QR: Audio)

**Vul de lege plekken in:** domowy, trzeba, mięso, mąkę, czosnku, ziemniakami, sól, pieprz, cebulę



W piątek w biurze przygotowujemy (1) \_\_\_\_\_ obiad. Gotujemy prostą zupę i pieczymy (2) \_\_\_\_\_ z (3) \_\_\_\_\_. Najpierw (4) \_\_\_\_\_ iść do sklepu. Kupujemy 1 kilogram ziemniaków, pół kilograma mięsa, jedną (5) \_\_\_\_\_, dwa ząbki (6) \_\_\_\_\_, (7) \_\_\_\_\_, (8) \_\_\_\_\_ i (9) \_\_\_\_\_.

W kuchni w pracy jedna osoba kroji cebulę i czosnek, druga gotuje ziemniaki. Potem trzeba dodać sól i pieprz. Mięso smażymy na oleju. Na koniec trzeba zrobić mały sos: trochę mąki, woda, sól i pieprz. Obiad jest prosty, ale smaczny. Koledzy z pracy mówią, że domowy obiad jest lepszy niż gotowy fast food.

*Op vrijdag bereiden we op kantoor een zelfgemaakte maaltijd. We koken een eenvoudige soep en bakken vlees met aardappelen. Eerst moet je naar de winkel. We kopen 1 kilogram aardappelen, een half kilo vlees, één ui, twee teentjes knoflook, bloem, zout en peper.*

*In de keuken op het werk snijdt de ene persoon de ui en de knoflook, de andere kookt de aardappelen. Daarna moet je zout en peper toevoegen. Het vlees bakken we in olie. Tot slot moet je een kleine saus maken: wat bloem, water, zout en peper. De maaltijd is eenvoudig, maar smakelijk. Collega's zeggen dat een zelfgemaakte maaltijd beter is dan kant-en-klare fastfood.*

(1) domowy, (2) mięso, (3) ziemniakami, (4) trzeba, (5) cebulę, (6) czosnku, (7) mąkę, (8) sól, (9) pieprz

#### 3. Luister naar de audiofragmenten en kies de juiste oplossing. (QR: Audio)



- Co jest konieczne, żeby zrobić ten chleb? (Wat is nodig om dit brood te maken?)
  - Trzeba kroić cebulę i czosnek.
  - Trzeba użyć mąki i soli.
  - Trzeba smażyć mięso na oleju.
- Czego nie ma obowiązku dodawać do zupy? (Wat hoeft je niet per se aan de soep toe te voegen?)
  - Czosnku, bo żona go nie chce.
  - Ziemniaków, bo są już w zupie.
  - Cebuli, bo jest za ostra.

1-b 2-a

#### 4. Kies de juiste oplossing

1. W domu trzeba \_\_\_\_\_ zupę powoli. *(Thuis moet je de soep langzaam laten koken.)*  
a. gotują      b. gotujesz      c. gotować      d. gotuję
  2. Wieczorem \_\_\_\_\_ ziemniaki, bo jutro trzeba *(Vanavond kook ik aardappelen, want morgen*  
zrobić sałatkę. *moet ik een salade maken.)*  
a. gotujesz      b. gotować      c. gotują      d. gotuję
  3. W tym przepisie trzeba \_\_\_\_\_ makaron tylko *(In dit recept hoeft je de pasta maar vijf minuten*  
pięć minut. *te koken.)*  
a. gotujesz      b. gotować      c. gotujecie      d. gotuję
1. gotować 2. gotuję 3. gotować

#### 5. Rollenspel - dialogen (QR: Audio)



##### a. Planowanie domowego obiadu

- Anna (żona):** *Marek, dziś mam czas, chcę ugotować prosty, domowy obiad.*  
*(Marek, ik heb vandaag tijd; ik wil een eenvoudige, huisgemaakte lunch klaarmaken.)*
- Marek (mąż):** *Super, może zupa z ziemniakami, cebulą i czosnkiem?*  
*(Goed idee, misschien een soep met aardappelen, ui en knoflook?)*
- Anna (żona):** *Dobrze, mamy w domu ziemniaki, cebulę, olej, sól i pieprz, ale nie mamy*  
*mięsa.*  
*(Prima, we hebben thuis aardappelen, ui, olie, zout en peper, maar we hebben geen*  
*vlees.)*
- Marek (mąż):** *To nie problem, możemy zrobić zupę bez mięsa, ale potrzebujemy litr mleka*  
*do zabielenia.*  
*(Dat is geen probleem, we kunnen een soep zonder vlees maken, maar we hebben een*  
*liter melk nodig om hem romig te maken.)*

1. Co Anna chce ugotować na obiad?
- 

##### b. Zakupy do przepisu na ciasto

- Klient:** *Dzień dobry, mam przepis na domowe ciasto i muszę kupić mąkę, jajka i cukier.*  
*(Goedendag, ik heb een recept voor een huisgemaakte cake en ik moet bloem, eieren en suiker*  
*kopen.)*
- Sprzedawczyni:** *Dzień dobry, do ciasta często bierzemy kilogram mąki i pół kilograma cukru.*  
*(Goedendag, voor cake gebruiken we vaak één kilo bloem en een halve kilo suiker.)*
- Klient:** *Dobrze, poproszę kilogram mąki i pół kilograma cukru, jajka już mam w domu.*  
*(Prima, dan wil ik graag één kilo bloem en een halve kilo suiker; eieren heb ik al thuis.)*
- Sprzedawczyni:** *W porządku, a czy chce pan też olej? Często jest potrzebny do pieczenia.*  
*(Oké, en wilt u ook olie? Die heb je vaak nodig bij het bakken.)*

1. Jakie trzy składniki do ciasta wymienia klient?
-

## 6. Oefen in tweetallen of met je docent. (QR: AI+)

1. Jesteś w biurze. Kolega prosi o prosty przepis na domowy obiad. Powiedz, co gotujesz i jakie są podstawowe składniki w przepisie. (Użyj: przepis, domowy, mięso / ziemniaki)



2. Jesteś w sklepie spożywczym. Chcesz upiec ciasto i nie widzisz produktu na półce. Zapytaj sprzedawcę, gdzie jest potrzebny składnik. (Użyj: mąka, cukier, przepraszam)

## 7. Schrijven: WhatsApp (QR: AI+)

Cześć! Tu Ania

Robimy dziś wieczorem pierogi u mnie. Ja mam **mąkę** i **jajka**, ale nie mam **cebuli** ani **ziemniaków**. Możesz kupić te rzeczy po pracy?

Trzeba też wziąć **sól** i trochę **oleju**. Napisz, o której chcesz być i czy wolisz pierogi z **mięsem** czy z **ziemniakami**.



**Schrijf een passende reactie:** *Mogę kupić... / O której mam być? / Trzeba jeszcze...*

### Belangrijke werkwoorden

### Gotować (koken)

Czas teraźniejszy

ja	gotuję
ty	gotujesz
on/ona/ono	gotuje
my	gotujemy
wy	gotujecie
oni/one	gotują